

Regionstyrelsen

Yttrande över En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51)

Föredragande regionråd: Aida Hadžialić

Ärendebeskrivning

Finansdepartementet har remitterat ärendet *En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51)*, till Region Stockholm för yttrande.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande över En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51).

Regionrådsberedningens motivering

Det allvarliga ekonomiska läget Region Stockholm såväl som landet befinner sig har belyst vikten utav att kunna följa den samhällsekonomiska utvecklingen samt konsekvenserna av olika åtgärdsförslag. Regionrådsberedningen delar därför regionledningskontorets bedömning att utredningens förslag att skapa registerdata över hushållens tillgångar och skulder är välmotiverat.

Beslutsunderlag

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
2. Sammanfattning av En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51).

Aida Hadžialić

Regionstyrelsen

PROTOKOLL
2023-04-04

RS 2023-0037

§ 84**Yttrande över En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51)**

RS 2022-0935

Ärendebeskrivning

Finansdepartementet har remitterat ärendet En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51), till Region Stockholm för yttrande.

Beslutsunderlag

1. Regionrådsberedningens skrivelse
2. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
3. Sammanfattning av En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51).

Yrkanden

Ordförande Aida Hadžialić (S) yrkar bifall till regionrådsberedningens förslag i skrivelse den 22 mars 2023 (bilaga).

2:e vice ordförande Irene Svenonius m.fl. (M) och ledamoten Désirée Pethrus (KD) yrkar bifall till eget förslag till beslut (bilaga).

Ledamoten Msciwój Swigon m.fl. (SD) yrkar bifall till eget förslag till beslut (bilaga).

Proposition

Ordförande Aida Hadžialić (S) ställer de tre förslagen till beslut mot varandra och finner att regionstyrelsen beslutar enligt regionrådsberedningens förslag till beslut.

Beslut

Regionstyrelsen beslutar följande.

Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande över En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51).

Liberalerna deltar inte i beslutet.

Reservation

2:e vice ordförande Irene Svenonius m.fl. (M) och ledamoten Désirée Pethrus (KD) anmäler reservation till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Msciwój Swigon m.fl. (SD) anmäler reservation från SD-ledamöterna till förmån för eget förslag till beslut.

Särskilda uttalanden

Ledamoten Amelie Tarschys Ingre (L) anmäler ett särskilt uttalande från L-ledamöterna.

Expedieras till

Finansdepartementet

Ordförande

Justerare

Exp. datum

Sign.

Regionstyrelsen

Yttrande över En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51)

Föredragande regionråd: Aida Hadžialić

Ärendebeskrivning

Finansdepartementet har remitterat ärendet *En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51)*, till Region Stockholm för yttrande.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande över En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51).

Regionrådsberedningens motivering

Det allvarliga ekonomiska läget Region Stockholm såväl som landet befinner sig har belyst vikten utav att kunna följa den samhällsekonomiska utvecklingen samt konsekvenserna av olika åtgärdsförslag. Regionrådsberedningen delar därför regionledningskontorets bedömning att utredningens förslag att skapa registerdata över hushållens tillgångar och skulder är välmotiverat.

Beslutsunderlag

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
2. Sammanfattning av En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51).

Aida Hadžialić

Moderaterna
KristdemokraternaRegionstyrelsen
Ärende 17**Yttrande över En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51)**

Regionstyrelsen beslutar följande.

1. Detta yttrande utgör Region Stockholms yttrande över En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51).

Försvaga inte skyddet för den personliga integriteten

För att stärka skyddet för den personliga integriteten ändrades grundlagen den 1 januari 2011 genom att ett nytt andra stycke infördes i 2 kap. 6 § regeringsformen. Var och en är gentemot det allmänna nu skyddad mot betydande intrång i den personliga integriteten, om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden.

Enligt förarbetena till grundlagsändringen motiverades ett utökat skydd för den personliga integriteten i första hand utifrån den enskildes intresse av att skydda information om sina personliga förhållanden. Respekten för individens självbestämmande är grundläggande i en demokrati.

Vid bedömningen av hur ingripande intrånget i den personliga integriteten kan anses vara i samband med insamling, lagring och bearbetning eller utlämnande av uppgifter om enskildas personliga förhållanden är det enligt förarbetena naturligt att lägga stor vikt vid uppgifternas karaktär. Ju känsligare uppgifterna är, desto mer ingripande måste det allmännas hantering av uppgifterna anses vara.

Även utredningen konstaterar att de förslag som lämnas innebär ett sådant betydande intrång i den personliga integriteten och en sådan kartläggning av den enskildes personliga förhållanden utan samtycke som avses i 2 kap. 6 § andra stycket regeringsformen.

Det intrång som nu föreslås i den enskildes personliga integritet står mot den bakgrunden inte i rimlig proportion till det syfte som utredningen redovisar. Mot den bakgrunden avstyrker Region Stockholm utredningens förslag.

Förslaget innebär orimligt stora kostnader

Utredningen konstaterar att den nya statistiken kommer att dra betydande kostnader. Implementeringskostnaden för utredningens förslag uppskattas till en miljard kronor. Utöver detta kommer löpande kostnader för

Moderaterna

Kristdemokraterna

rapporteringen vara "betydligt högre" än 200 miljoner kronor per år. Risken är uppenbar att dessa nya kostnader kommer att belasta enskilda konsumenter.

Utredningens förslag innebär även utökade uppgifter för det offentliga. Det handlar framför allt om att SCB i egenskap av statistikansvarig myndighet ska samla in och framställa officiell statistik över hushållens tillgångar och skulder. Utredningen bedömer de ökade kostnaderna till drygt 120 miljoner kronor fram till och med 2026, därefter 20 miljoner kronor per år.

Region Stockholm anser inte att dessa stora kostnader är motiverade med hänsyn till syftet med utredningens förslag.

Utredningens förslag en förutsättning för ny förmögenhetsskatt

I samband med att förmögenhetsskatten avskaffades 2007 och uppgifter om förmögenhet i självdeklarationen togs bort finns inte några detaljerade uppgifter på individnivå om hushållens tillgångar och skulder.

Efter att arvs-, gåvo- och förmögenhetsskatt avskaffats i Sverige har fler framgångsrika entreprenörer valt att flytta tillbaka till eller stanna i Sverige. Det har bidragit till nya framgångsrika företag med Sverige som bas och ökade skatteintäkter för Sverige.

Den dåvarande socialdemokratiska regeringen beslutade 2021 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att ta fram förslag på hur individers tillgångar på individnivå kan kartläggas. Någon månad därefter presenterade Socialdemokraterna ett förslag om att införa en ny förmögenhetsskatt.

Det är därmed en illa dold agenda som ligger till grund för utredningen. En förutsättning för att kunna genomföra en ny förmögenhetsskatt är att åter börja samla in detaljerade uppgifter på individnivå om tillgångar och skulder.

Förmögenhetsskatt skadlig för ekonomin

En förmögenhetsskatt gör att pengar försvinner utomlands. Bara genom att lansera idén om att återinföra förmögenhetsskatten skadas förutsättningar för investeringar och jobb.

Före 2007 tvingade fastighetsskatten och förmögenhetsskatten många människor från sina hem. Förmögenhetsskatten drev kapital och investeringar bort från Sverige, vilket drabbade tillväxt och jobb och därmed skatteintäkter. En återinförd förmögenhetsskatt skulle i stor

Moderaterna

Kristdemokraterna

utsträckning drabba invånarna i Stockholms län och åter tvinga människor från hus och hem.

Norge – ett varnande exempel

Den socialdemokratiskt ledda regeringen i Norge har nyligen höjt förmögenhetsskatten. Efter höjningen har fler än 30 av Norges rikaste personer nyligen flyttat från Norge. Fler norska miljardärer och miljonärer flyttade utomlands under 2022 än sammanlagt under de senaste 13 åren.

Mest namnkunnig bland utflyttarna är fiske- och oljemagnaten Kjell Inge Røkke som före flytten var rikast i Norge. Røkke betalade före flytten närmare 200 miljoner i skatt årligen, skatteintäkter som Norge nu förlorar.

Den största förlusten är dock inte skatteintäkterna utan de negativa effekterna av att framgångsrika entreprenörer lämnar landet. Med dem försvinner inte bara investeringskapital och entreprenörskap utan på sikt även sysselsättning och tillväxt. Därtill hämmas också viljan för fler att starta företag, våga expandera och ta risker.

Sammanfattningsvis avstyrker Region Stockholm utredningens förslag.

**Yttrande över En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder
(SOU 2022:51)**

Ärendet behandlar förslag om att skapa registerdata över hushållens tillgångar och skulder. Liknande data förekommer endast i två andra länder, Danmark och Norge. De resterande länder som redovisar förmögenhetsstatistik, använder sig i stället av begränsade urvalsundersökningar. Detta innebär att endast en liten del av befolkningen ingår i undersökningen. Även urvalsmetodiken kan erbjuda de analysmöjligheter som efterfrågats för finansiella stabilitetsändamål.

Den tidigare regeringen har under lång tid drivit en ansvarslös ekonomisk politik där dåvarande finansministern Magdalena Anderssons varit oförmögen att vara proaktiv i sin ministerroll. Att köra landets ekonomi i botten för att sedan kartlägga medborgarna tillgångar är obetänksamt och integritetskränkande. Medborgarnas tillgångar och skulder ska inte kartläggas av staten för att sedan kunna beskattas ytterligare.

Efter att Sverige avskaffade förmögenhetsskatten har vi haft en god utveckling för företagsamheten. Det finns anledning att se detta förslag som ett hot mot denna positiva utveckling. Att använda heltäckande statliga register anser inte vi är rätt väg att gå. Sverigedemokraternas delar därför inte regionledningskontorets bedömning att utredningens förslag att skapa registerdata över hushållens tillgångar och skulder är välmotiverat.

Sverigedemokraterna föreslår regionstyrelsen besluta enligt följande:

1. Sverigedemokraternas yttrande utgör Region Stockholms yttrande över En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder.

Yttrande över En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51)

Liberalerna deltar inte i beslutet då vi är skeptiska till ett så långtgående register över skulder och tillgångar på individnivå på det sätt som utredningen föreslår.

Liberalerna ser behovet av ytterligare underlag för att myndigheter som utför makrotillsyn ska kunna fatta mer välriktade beslut. Vi har därför förståelse för att någon typ av register bör tas fram, men menar att detta bör vara mer begränsat än förslagen från utredningen. Att föra ett register på individnivå från vaggan till graven ser vi som allt för långtgående. Vidare oroas vi över att förslaget riskerar öppna upp dörren för en ny förmögenhetsskatt, vilket skulle skada den svenska ekonomin och leda till att kapital flyttas från Sverige till andra länder.

Regionstyrelsen

Yttrande över En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51)

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande över En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51).

Sammanfattning

Finansdepartementet har remitterat ärendet *En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51)*, till Region Stockholm för yttrande.

Den 28 januari 2021 beslutade regeringen att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att belysa och analysera hur individbaserad statistik över hushållens tillgångar och skulder kan tas fram och användas, för att ge en fullgod bild av hushållens finansiella ställning utan att den personliga integriteten och skyddet för personuppgifter åsidosätts.

Utredningen föreslår att ett register över hushållens reala tillgångar och varaktiga konsumtionsvaror, finansiella tillgångar, samt skulder skapas. Detta för att ge möjligheter för beslutsfattare att löpande bedöma den samhällsekonomiska utvecklingen, samt konsekvenserna av olika åtgärdsförslag. Statistikmyndigheten SCB föreslås bli den statistikansvariga myndigheten för det nya statistikområdet.

Region Stockholm bedömer att utredningens förslag att skapa registerdata över hushållens tillgångar och skulder är välmotiverat och tillstyrker förslaget.

Bakgrund

Den 28 januari 2021 beslutade regeringen att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att grundligt belysa och analysera hur individbaserad statistik över hushållens tillgångar och skulder kan tas fram. Detta för att kunna användas för att ge en fullgod bild av hushållens finansiella ställning utan

att den personliga integriteten och skyddet för personuppgifter åsidosätts, direktiv 2021:4.

Enligt kommittédirektiven ska utredaren också analysera vad som behövs för att registerhållande myndigheter ska kunna lämna ut uppgifter om inkomstförhållanden och förmögenheter på individnivå till organisationen Luxembourg Income Study, LIS, och lämna nödvändiga författningsförslag. Den 5 maj 2022 beslutade regeringen om tilläggsdirektiv till utredningen, direktiv 2022:38. I oktober 2022 överlämnade utredningen sitt betänkande En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51).

Bakgrunden till uppdraget är framställning 2018/19:RB4 från Riksbanken till riksdagen i maj 2019 om statistik över hushållens tillgångar och skulder. I framställan påtalade Riksbanken behovet av ny insamling och detaljerade uppgifter över hushållens tillgångar och skulder. Riksbanken anförde att detaljerade uppgifter om hushållens tillgångar och skulder väsentligt skulle stödja en fördjupad finansiell analys och stärka Riksbankens och Finansinspektionens möjligheter att motverka finansiell instabilitet.

Utredningen beskriver vilka variabler rörande tillgångar och skulder som ska ingå i statistiken avseende den svenska befolkningen. Med variabeluppsättning avser utredningen de uppgifter om individers tillgångar och skulder som ska finnas lagrade och vara sökbara. Uppgifterna har delats in i följande kategorier: reala tillgångar och varaktiga konsumtionsvaror, finansiella tillgångar samt skulder.

Vidare behandlar utredningen frågan som rör den personliga integriteten. Utredningen bedömer att ändamålen med statistiken är godtagbara i ett demokratiskt samhälle och att insamlingen av uppgifter inte går utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till dem. Utredningen föreslår också principer för behandling av personuppgifter samt ändringar i kreditupplysningslagen.

I utredningen anges också att Statistikmyndigheten SCB ska vara statistikansvarig myndighet för det nya statistikområdet, bland annat eftersom SCB redan är statistikansvarig myndighet för huvuddelen av den officiella statistiken på det ekonomiska området, inklusive de befintliga statistikområdena under ämnesområdet Hushållens ekonomi

Region Stockholms yttrande

Region Stockholm bedömer att utredningens förslag att skapa registerdata över hushållens tillgångar och skulder är välmotiverat. Som utredningen

beskriver begränsar bristen på ett dylikt register möjligheterna för beslutsfattare att löpande bedöma den samhällsekonomiska utvecklingen samt konsekvenserna av olika åtgärdsförslag. Även om aggregerad data för riket som helhet finns tillgänglig så är det som utredningen framhåller av stort värde att kunna göra analyser med hjälp av individbaserad mikrodatabaser.

Region Stockholm har inga invändningar mot förslaget att SCB ska konstruera och förvalta ett register samt att finansiella institut åläggs viss rapporteringsskyldighet gentemot SCB. Enligt utredningens bedömning begränsas kostnaderna för framställning av den nya statistiken av förslaget att utse SCB till statistikansvarig myndighet och att rapporteringen och framställningen av den nya statistiken i huvudsak ska ske årsvis. Konsekvenserna för de myndigheter, kommuner och regioner som behöver lämna uppgifter till den nya statistiken bedöms som begränsade.

Sammanfattningsvis tillstyrker Region Stockholm utredningens förslag.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

De ekonomiska konsekvenserna för de myndigheter, kommuner och regioner som behöver lämna uppgifter till den nya statistiken bedöms som begränsade.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Katarina Holmgren
Ekonomidirektör

Beslutsunderlag

1. Sammanfattning av En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51).

Beslutsexpediering

1. Finansdepartementet